

Formåls- og metodebeskrivelser til STU Viborgs værksteder

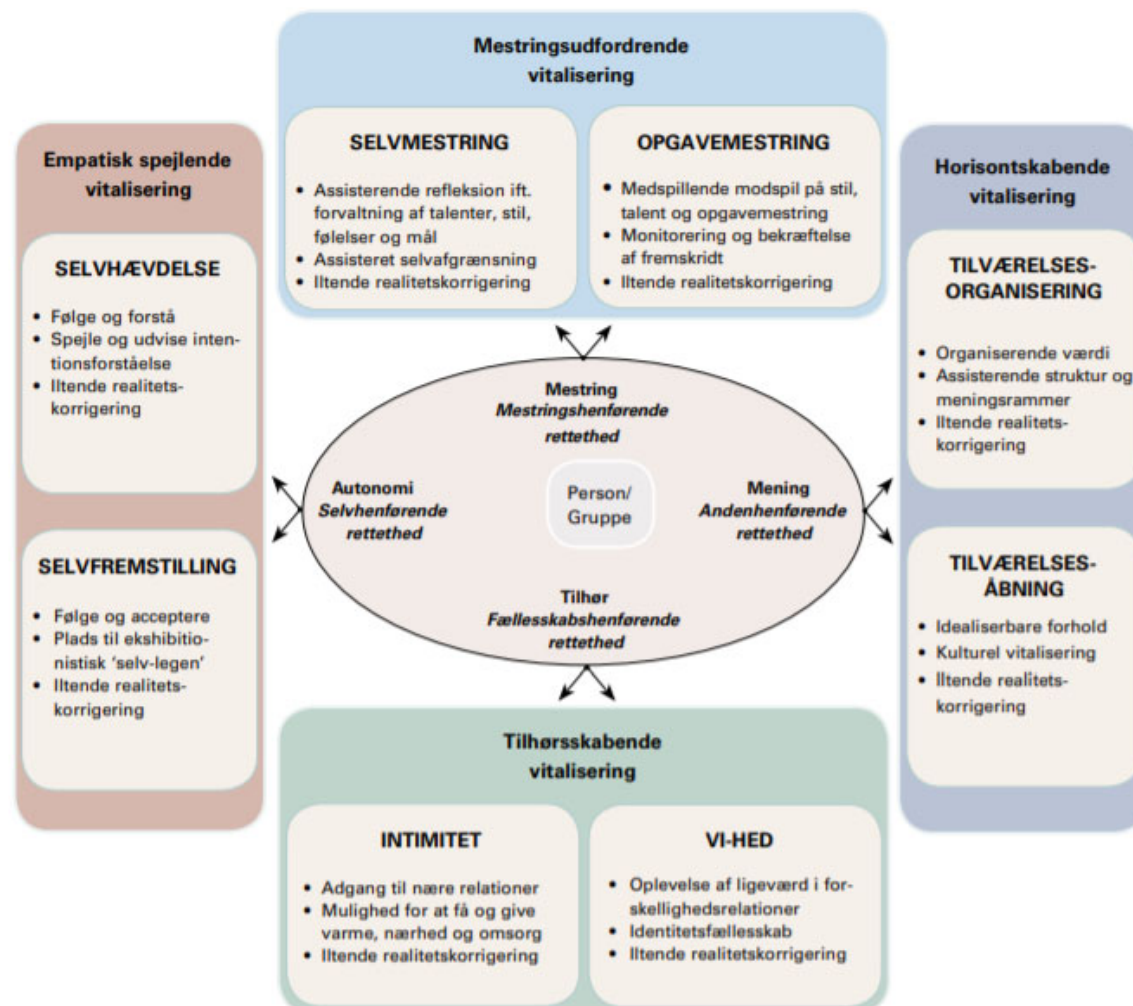
Med et skarpt fokus på menneskets psykologiske grundbehov arbejder STU Viborg med og tager afsæt i Jan Tønnesvangs Vitaliseringsmodel, (Tønnesvang, 2015). Disse grundbehov er fremstillet i nedenstående bjælker og sættes i forbindelse til hvert enkelt pædagogiske værksted. Det er således STU Viborgs kerneopgave at bestræbe os mod en udvikling, der giver den enkelte elev en større selvtillid og et tydeligere billede af egne ønsker og kompetencer.

Vi vil fokusere på elevernes:

- Følelse af egen indflydelse.
- Oplevelse af, at det vedkommende beskæftiger sig med, giver mening.
- Følelse af at blive en del af et socialt fællesskab.
- Oplevelse af at kunne mestre det, der giver mening for den enkelte.

På STU Viborg arbejder værkstederne i praksisfællesskaber, hvor:

- Værdier, færdigheder og kundskaber erhverves.
- Bestræbelsen mod, samt kendskabet til en faglig identitet skabes.
- Man lærer ved at gøre – gennem iagttagelse og imitation læres de nødvendige færdigheder, kundskaber og social interaktion.

Figur 3: Ingredienser i vitaliseringsrelationer.

Sidst revideret: 03-12-2021

Indholdsfortegnelse

Linje 1	3
Kreativ	3
Køkken	6
Sort værksted	8
Linje 2	11
Outdoor	11
Bevægelse	13
Musik	15
Linje 3	17
Linje 4	20

Linje 1

Kreativ

Vitaliseringsmodellens psykologiske grundbehov	Værkstedets formålsbeskrivelse	Værkstedets metodebeskrivelse: Operationalisering af den psykologiske ilt
<p>Autonomi (anerkendelses ilt) Behovet for at være dem vi er, og for at andre ser os, som dem vi er.</p>	<p>Det kreative værksted har til formål, at den enkelte elev skal opleve følelsen af at kunne udtrykke sig gennem kunst og kreativitet. Dette kan sommetider være en enestående mulighed for at lære det enkelte menneske at kende. Gennem billeder, former, rumlige installationer og inddragelse af moderne teknologi vil den unge kunne vise en udgave af sig selv, som alle således får adgang til at opleve og anerkende. Denne mulighed skal den enkelte elev have, når man indgår i det kreative værksted.</p>	<p>På kreativt værksted er det vigtigt, at hver enkelt elev, med sit givne udgangspunkt og syn på kreativitet, indgår i idegenereringen, samt i processen og udviklingen af et givent individuelt og/eller fælles kreativt projekt. Dermed sikres det, at alle får muligheden for at udvikle og afprøve kreative teknikker uafhængig af for eksempel taktile eller synsudfordringer og dermed kan sætte deres personlige præg på en kreativ proces. Eleverne får medansvar for design af projekter, samt en fælles medansvarlighed i, at det kreative værksted får deres individuelle aftryk. Igennem deres forløb på kreativt værksted vil der spire en øget selvstændighed frem, som kan bruges og kobles til mestring af basale færdigheder i hverdagen. Vi udfordrer dagligt eleverne med samtaler om muligheder og valg ifm. teknikker og materialer, og det er vigtigt, at eleverne får følelsen af, at de på STU har plads til at være lige præcis dem, som de er.</p>
<p>Mening (horisontskabende ilt) Behovet for at opleve mening med noget, der er større end os selv og ikke mindst i forhold til os selv.</p>	<p>Man kan vælge at se på kreativitet som en proces, hvor den enkelte elev lærer at arbejde med sine egne udtryksformer, og hvor "det at gøre – det at handle" pludseligt viser sig at være overførbart til livets andre udfordringer, når produktet måske ikke</p>	<p>Det kreative værksted er et sted, hvor den enkelte får plads til at udtrykke sig igennem forskellige og selvvalgte udtryksformer. Den kreative proces skal give mening for den enkelte, og vi vil sammen med eleverne italesætte formålet med</p>

	<p>præcist arter sig efter hensigten. Det kreative værksted har således til formål at identificere og medvirke til, at den enkelte elev oplever følelsen af mening gennem disse kreative processer.</p> <p>Det kreative værksted vil have eleven til at spørge sig selv: Hvordan kan jeg skabe mening, når min farve viser sig at ville løbe den forkerte vej på lærredet? Eller jeg kan ikke løse opgaven perfekt, men gør det i virkeligheden noget – har jeg i virkeligheden ikke bare fundet en mere fantastisk løsning på et problem?</p>	<p>vores projekter, udstillinger, ferniseringer etc. I gennem kreative processer vil vi øve og træne hver enkelt elev i, at proces og slutdestination - ligesom livet - ikke altid ender ud som planlagt, men derfor er det stadig et fantastisk slutprodukt. Et maleri kan pga. farvesammensætning få et andet udtryk end forventet, men på STU er det ikke en fejl, men blot en ny og spændende løsning på processen, som også kan give mening for dem.</p>
<p>Tilhør/relaterbarhed (tilhørs-skabende ilt) Behovet for et tilhørsforhold til andre mennesker, fællesskaber og fysiske steder.</p>	<p>Formålet med det kreative værksted er, at processen kan udfoldes uden verbalt sprog, uden alle sansers brug og uden, at et synligt produkt behøver at kunne bevares. Således kan kreativitet binde forskellige grupper af mennesker sammen. Man løser måske den samme opgave, men ikke nødvendigvis på samme måde. Et kreativt fællesskab er et stærkt fællesskab, hvor alle udtryk er ligeværdige, og hvor selve aktiviteten skaber nysgerrighed og forståelse for alles bidrag i gruppen. Måske lader man sig ligefrem inspirere af hinanden, og lader dette være det relaterbare.</p>	<p>Vi skaber en sensation af tilhørsforhold og socialt sammenspil ved samarbejde og samhørighed. Elevernes forskellige opfattelser og udtryk for kreativitet vil komme til syne, og deres projekter – færdige som (u)færdige – vil blive hængt op på væggene i vores værksteder, samt udstillet rundt på STU. Dette skaber et fysisk tilhørsforhold mellem elev og rum, og vil samtidig appellere til elevens følelse af samhørighed med både egen og fælles kreativitet. Eleverne indretter selv deres værkstedsrum i form af stationer, og de skal føle, at de befinder sig i en kontinuerlig givende kreativ proces. Derfor er der bl.a. skabt plads til at lade et igangværende projekt stå til den efterfølgende dag, hvorfor det er muligt at møde ind og fortsætte sin proces, man satte på pause dagen forinden. De skal bruge hinanden som sparringspartnere og derved skabe et relaterbart og kreativt</p>

		socialt fællesskab igennem spejling i hinandens kreative udtryk.
Mestring (udfordrings ilt) Behovet for at mestre de udfordringer, vi står overfor.	Det kreative værksted har til formål at lade kreativitet være en meget personlig udtryksform, hvor den enkelte elev får mulighed for at udvikle egne evner og færdigheder. Undervisningen vil tilskynde den enkelte til at sprænge kendte rammer – Jeg ved, hvad jeg kan – men kan jeg i virkeligheden mere end det? Personalet vil gennem et varieret udvalg af kreative aktiviteter og teknikker tilbyde den enkelte elev passende udfordringer.	Det kreative værksted har fokus på egen indflydelse; herunder en hverdag, hvor hver enkelt elev får følelsen af at mestre - uafhængig af mentale og fysiske udfordringer. Værkstedets hovedformål er at skabe succesoplevelser hos eleverne, og personalet vil bl.a. præsentere forskellige materialer og på samme tid introducere forskellige måder, hvorpå materialerne kan håndteres. Vi vil gøre brug af alskens udtryksformer; hækle, sy, dekorere glas, dreje ler, male billeder og vægmalerier, lave installationer, lave smykker, tegne skitser, skære træfigurer etc., og igennem besøg på kunst- og kulturinstitutioner vil eleverne være med til at fjerne barriere for kreativitetens råderum. Vores mål er, at de enkeltvis får bekræftet allerede eksisterende mestring, men på samme tid også opdager nye sider af deres indre kreative drivkraft.

Køkken

Vitaliseringsmodellens psykologiske grundbehov	Værkstedets formålsbeskrivelse:	Værkstedets metodebeskrivelse: Operationalisering af den psykologiske ilt
<p>Autonomi (anerkendelses ilt) Behovet for at være dem vi er, og for at andre ser os, som dem vi er.</p>	<p>Kantinen er et omdrejningspunkt for skolens fælles aktiviteter mellem de unge. Kantinekøkkenet er basen i forhold til at kunne tilberede fælles måltider dagligt (formiddagsmad og frokost), som enten spises netop i fællesskab, eller som man kan tage med sig, hvis man har særlig brug for det. Kantinekøkkenet fungerer som en rigtig arbejdsplads, hvor der tilberedes mad til salg, ud fra Fødevarestyrelsens bekendtgørelser omkring fødevarer sikkerhed og egenkontrol.</p> <p>Ungegruppen, som vælger køkkenværkstedet, tilbyder det bedste af sig selv, og køkkenets personale tilrettelægger derfor individuelt tilpassede aktiviteter, som den enkelte unge får vejledning og hjælp til at kunne udføre.</p>	<p>Alle starter med forskellige udgangspunkter. Den enkelte unge har derfor stor indflydelse på, hvilke konkrete aktiviteter dagen består af, så man kan lære køkkenets arbejde at kende. Vi bruger meget sidemandsoplæring, og alle aktiviteter forklares grundigt, ved at få det vist i praksis. Opgaverne kan også vises som et konkret billede eller piktogram.</p>
<p>Mening (horisontskabende ilt) Behovet for at opleve mening med noget, der er større end os selv og ikke mindst i forhold til os selv.</p>	<p>Ungegruppen, som vælger køkkenværkstedet, bidrager til en fælles oplevelse på tværs af skolens mangeartede grupper, da vi laver et fælles produkt, som mange kan gå og glæde sig til.</p> <p>Produktionen i køkkenet er med til at skabe mening for den unge, da den enkeltes indsats bidrager til skolen som fællesskab.</p>	<p>De daglige aktiviteter i kantinekøkkenet tilpasses og justeres dagligt, så de giver mening i forhold til den enkelte elevs behov og lyst til at lære – også i forhold til egne drømme for fremtiden.</p>
<p>Tilhør/relaterbarhed (tilhørs-kabende ilt)</p>	<p>Køkkenværkstedet sørger for at skabe et kvalitetsprodukt, som andre unge, personale og eventuelle gæster kan lide at spise. Dette formål styrker den</p>	<p>I køkkenet udføres der et stykke arbejde, som andre er afhængige af bliver udført. Hver elev er derfor en vigtig brik i en større social helhed,</p>

<p>Behovet for et tilhørsforhold til andre mennesker, fællesskaber og fysiske steder.</p>	<p>unges oplevelse af at høre til i et køkkenfagligt fællesskab, hvor gode og sikre arbejdsrutiner vægtes højt. Der skal også være en god tone i et køkken, hvor konkrete beskeder gives, og hvor et forventeligt arbejde udføres. Køkkenarbejdet er også en god mulighed for den unge, for at kunne tilsidesætte egne problemer, da gruppen løfter i flok og anerkender en fælles indsats for fællesskabet.</p>	<p>som andre på skolen er afhængige af. Produkterne, som tilberedes, købes dagligt af både elever, personale og eventuelle gæster.</p> <p>På køkkenværkstedet taler vi meget om hygiejne – både om fødevarerhygiejne men også om personlig hygiejne på en respektfuld måde, så alle – både elever og personale fyldes med gode og korrekte arbejdsvaner. Disse måder at udføre arbejdet på, er også med til at udvikle en fælles forbundenhed omkring selve opgaven.</p> <p>Unge på køkkenværkstedet bærer arbejdstøj og sikkerhedsfodtøj, hvilket giver lige arbejdsforhold for alle.</p>
<p>Mestring (udfordrings ilt) Behovet for at mestre de udfordringer, vi står overfor.</p>	<p>Kantinekøkkenet er en speciel arbejdsplads, som kan være risikobetonet. Der kan være tunge, varme og skarpe genstande, og man skal kunne udføre arbejdet på måder, man måske ikke selv bestemmer. Ungegruppen lærer disse færdigheder gradvist, ud fra principper om mesterlære, hvor resultaterne og succeserne hurtigt er tydelige for den enkelte. Aktiviteterne i køkkenværkstedet vil svare til den enkelte unges ønsker og behov, hvorfor køkkenet tilbyder såvel en køkkenfaglig som en pædagogisk tilpasset støtte.</p>	<p>Ungegruppen deltager i varemottagelse, tilberedning af varme og kolde retter, løbende egenkontrol og salg fra disken, rengøringsopgaver i køkken og kantine, samt renholdelse af arbejdstøj.</p>

Sort værksted

Vitaliseringsmodellens psykologiske grundbehov	Værkstedets formålsbeskrivelse	Værkstedets metodebeskrivelse: Operationalisering af den psykologiske ilt
<p>Autonomi (anerkendelses ilt) Behovet for at være dem vi er, og for at andre ser os, som dem vi er.</p>	<p>Sort værksted har til formål, at den enkelte elev oplever følelsen af autonomi, altså behovet for at blive set, som den man er. Værkstedet har til opgave at skabe progression af elevens faglige, sociale og personlige kompetencer. Eleverne vil være på forskellige niveauer, og have forskellige mål i de individuelle forløbsplaner.</p> <p>Det sorte værksted har det særlige formål at nå de elever, som finder netop sådan et miljø meningsfuldt. Værkstedets tilstedeværelse er således et tilbud, der skal løfte følelsen af autonomi ved at være et andet og mere utraditionelt tilbud, som favner elever med andre ønsker. Det sorte værksted er mere individuel orienteret med individuel fordybelse og projekter.</p>	<p>Vi understøtter følelsen af autonomi gennem de fysiske rammer værkstedet stiller til rådighed. Det fysiske rum er konstrueret således at vi skal kunne favne alle interesser. Det er værkstedets grundværdi, at alle deltagende elever skal kunne opleve fordybelse i det håndværk den enkelte elev brænder for.</p>
<p>Mening (horisontskabende ilt) Behovet for at opleve mening med noget, der er større end os selv og ikke mindst i forhold til os selv.</p>	<p>Det sorte værksted har til formål at identificere og medvirke til, at den enkelte elev oplever følelsen af mening. Oplevelsen af mening medvirker til elevens engagement i meningsgivende aktiviteter. Det er gennem meningsfulde aktiviteter, at eleven kan få øje på eget potentiale, og hvordan dette potentiale kan overføres i en fremtidig beskæftigelse.</p>	<p>Vi identificerer og skaber mening for den enkelte elev ved at imødekomme tydelighed mellem interesser og muligheder. Vi tror på at mening kommer til udtryk når der opstår en forbindelse mellem aktiviteter og elevernes natur. Derfor arbejder vi metodisk mod at identificere elevernes naturlige interesser og yderligere hvordan denne kan kobles direkte til arbejdsmarkedet samt fritidslivet.</p>

	<p>Det sorte værksted gør sig særlig ved at fokusere på at skabe et miljø, der giver lyst til at få beskidte fingre og fordybe sig i individuelle projekter. Denne pædagogiske ramme har først og fremmest til formål at skabe et større kendskab til færdigheder, hvis arbejdsopgaver er meningsfulde.</p>	
<p>Tilhør/relaterbarhed (tilhørs-skabende ilt) Behovet for et tilhørsforhold til andre mennesker, fællesskaber og fysiske steder.</p>	<p>Det sorte værksted har til formål at skabe en følelse af tilhør og relaterbarhed for den enkelte elev. Eleven vælger og deltager i værkstedsundervisning efter eget ønske. Det selvvalgte værksted har til formål at repræsentere et genkendeligt arbejdsmiljø og være grobund for nysgerrighed og det endnu ukendte. Værkstedet skal understøtte udvikling og kompetence til at indgå i arbejdet på en arbejdsplads, beskyttet beskæftigelse, aktivitetscenter eller andet.</p> <p>Det sorte værksted gør sig særlig ved, at man fokuserer på at skabe en stemning, som den enkelte elev kan relatere til fra tidligere stemningsoplevelser fra andre, besøgte værksteder. Formålet er, at elevens deltagelse på det sorte værksted vil give associationer til det autentiske værksted, mens man lærer de basale kundskaber og færdigheder fra bunden.</p>	<p>Vi arbejder mod følelsen af tilhør og relaterbarhed ved at alle skal kunne se sig som en del af den større helhed. Vi har forsøgt at konstruere et værksted, den enkelte elev kan relatere til fra tidligere stemningsoplevelser fra andre, besøgte værksteder. Alle elever skal instrueres i værktøj og praktiske kundskaber som først og fremmest har til formål at udvikle en praktisk evne. Ydermere vil kendskabet til det fysiske værksted samt elevens rolle i dette understøtte en følelse af tilhør.</p>
<p>Mestring (udfordrings ilt): Behovet for at mestre de udfordringer, vi står overfor.</p>	<p>Det sorte værksted har til formål, at eleven skal opleve værdien i at mestre kundskaber og færdigheder, som man finder på et sort værksted. Det sorte værksted kendetegnes ved, at eleven får et bredt kendskab til værktøj og en forståelse for dets funktion.</p>	<p>Det sorte værksted arbejder målrettet med, at den enkelte elev skal opleve følelsen af at kunne mestre håndværksmæssige discipliner ved at have et skærpet fokus på processen frem for produktet. Når en elev ønsker at kunne mestre</p>

	<p>Eleven skal få en oplevelse af at have et kendskab til værktøj, som har direkte indflydelse på, at man kan reparere sin egen cykel eller løse andre tekniske opgaver.</p>	<p>en maskine eller andet værktøj, opstiller vi opgaver som den enkelte elev kan fordybe sig i. Mestring opstår ikke udelukkende ved slid og timer, men i højere grad ved tilstedeværelse, nærværende relationer og meningsfulde rammer.</p>
--	--	--

Linje 2

Outdoor

Vitaliseringsmodellens psykologiske grundbehov	Værkstedets formålsbeskrivelse	Værkstedets metodebeskrivelse: Operationalisering af den psykologiske ilt
<p>Autonomi (anerkendelses ilt) Behovet for at være dem vi er, og for at andre ser os, som dem vi er.</p>	<p>Outdoor har til formål, at den enkelte elev oplever følelsen af autonomi, altså behovet for, at andre ser os, som dem vi er. Værkstedet har til opgave at skabe progression af elevens faglige, sociale og personlige kompetencer. Eleverne vil være på forskellige niveauer, og have forskellige mål i de individuelle forløbsplaner. Vores målsætning er derfor ikke at få alle elever til at gå 20 km, men derimod at skabe et værksted, hvor alle elever på trods af handicap og udfordringer kan deltage og bidrage med det, som den enkelte kan.</p>	<p>Vi skaber autonomi for den enkelte elev ved at imødekomme den enkelte elevs ønsker, niveau og anerkende det individuelle kendskab til natur og udelivs færdigheder og kundskaber. Dette fokus på elevdifferentiering er et grundredskab, da natur og udelivsværkstedet arbejder mod den personlige og individuelle progression, der skal kunne kobles direkte til de personlige kompetencer, man efterspørger på arbejdsmarkedet.</p>
<p>Mening (horisontskabende ilt) Behovet for at opleve mening med noget, der er større end os selv og ikke mindst i forhold til os selv.</p>	<p>Outdoor har til formål at identificere og medvirke til, at den enkelte elev oplever følelsen af mening. Oplevelsen af mening medvirker til elevens engagement i meningsgivende aktiviteter. Det er gennem meningsfulde aktiviteter, at eleven kan få øje på eget potentiale, samt hvordan dette potentiale kan overføres i en fremtidig beskæftigelse.</p> <p>Det er helt særligt for outdoorværkstedet at danne og undervise, så den enkelte elev oplever, hvilke muligheder der er i at samarbejde og bidrage til fællesskabet. På denne måde bestræber vi os på at gøre fællesskabet meningsgivende, da fællesskabet er større end os selv.</p>	<p>Vi identificerer og skaber mening for den enkelte elev ved at imødekomme elevernes ønsker og deres nysgerrighed, der opstår i undervisningen. Vi vil skabe en oplevelse af mening ved at vise en direkte sammenhæng mellem feltets tillærte færdigheder og de ønsker til beskæftigelse, som den enkelte elev giver udtryk for. Oplevelsen af mening er individuel, og det er værkstedets opgave at medvirke til, at eleven indgår i rammer som optimerer og muliggør den enkeltes bestræbelse efter mening.</p>

<p>Tilhør/relaterbarhed (tilhørs-skabende ilt) Behovet for et tilhørsforhold til andre mennesker, fællesskaber og fysiske steder.</p>	<p>Outdoor har til formål at skabe en følelse af tilhør og relaterbarhed for den enkelte elev. Eleven deltager i og vælger værkstedsundervisning efter eget ønske. Det selvvalgte værksted har til formål at repræsentere et genkendeligt arbejdsmiljø, og være grobund for nysgerrighed og det endnu ukendte. Værkstedet skal understøtte udvikling og kompetencer til at indgå i arbejdet på en arbejdsplads, beskyttet beskæftigelse, aktivitetscenter eller andet.</p>	<p>Vi skaber en følelse af tilhør og socialt fællesskab ved gennemsigtighed og ansvarsområder. Hver deltagende elev indgår i en fast rutine med individuelle ansvarsområder i fællesskabet. Værkstedet løser den pædagogiske opgave ved, at alle elever har en afgørende andel i helheden, dvs. at værkstedet/praksisfællesskabet er afhængigt af elevernes engagement i opgaveløsningen. Eleverne vil opleve, at deres arbejde har direkte indflydelse på den enkelte aktivitet eller opgaveløsning: <i>"når vi ikke at kløve brænde, kan vi ikke lave bål"</i> (Elev, 2021).</p>
<p>Mestring (udfordrings ilt) Behovet for at mestre de udfordringer, vi står overfor.</p>	<p>Outdoor har til formål, at eleven skal opleve værdien i at mestre udfordringer, han/hun vil kunne stå overfor. Når vi ønsker at lære eleven at mestre færdigheder indenfor natur og udeliv, sker det på baggrund af et fokus på, at eleven skal udvikle personlige og mentale kompetencer. Værkstedets kerneopgave bliver således at vise, hvilke udfordringer den enkelte kan håndtere, og hvordan denne mestring kan overføres direkte til de udfordringer, der opleves i beskæftigelse.</p>	<p>Vi skaber en oplevelse af at mestre udfordringer, han/hun står overfor ved at have en særlig rettetthed på belastningsbalancen. Vi vil fordre oplevelsen af succes, ved at skabe overskuelige opgaver og skræddersyede udfordringer til den enkelte.</p> <p>Sådanne udfordringer kan ske gennem mentale og fysiske udfordringer, såsom langdistance gåture, primitiv overnatning og andre færdigheder, der rækker ud over hverdagens udfordringer. På baggrund af værkstedet skabes der rammer for en mesterlæringsperiode. Underviseren er en rollemodel for eleven, og autenticiteten bygger på kendskab og erfaring inden for det værkstedsområde, som underviseren selv er udlært inden for, eller har stor viden og interesse for.</p>

Bevægelse

Vitaliseringsmodellens psykologiske grundbehov	Værkstedets formålsbeskrivelse	Værkstedets metodebeskrivelse: Operationalisering af den psykologiske ilt
Autonomi (anerkendelses ilt) Behovet for at være dem vi er, og for at andre ser os, som dem vi er.	Bevægelsesværkstedet har til formål, at den enkelte elev oplever følelsen af autonomi. Værkstedet har til opgave at favne og skabe progression hos elevens faglige, sociale og personlige kompetencer. Eleverne vil være på forskellige fysiske niveauer, og have forskellige mål i de individuelle forløbsplaner. Det er vores opgave at skabe pædagogiske rammer, hvor den enkelte oplever følelsen af at kunne bidrage og deltage i fysiske aktiviteter på trods af fysiske og psykiske udfordringer.	Vi arbejder med autonomi ved at opstille forskellige fysiske aktiviteter som den enkelte elev skal vælge sig ind på. Det er her vigtigt at eleven har friheden til selv at vælge hvilken aktivitet der passer til den enkeltes fysiske formåen eller udviklings ønske. Derudover skræddersyer og planlægger vi individuelle forløb i samarbejde med den enkelte elev.
Mening (horisontskabende ilt) Behovet for at opleve mening med noget, der er større end os selv og ikke mindst i forhold til os selv.	Bevægelsesværkstedet har til formål at identificere og medvirke til, at den enkelte elev oplever følelsen af mening i værkstedets aktiviteter. Oplevelsen af mening medvirker til engagement og større bevægelse i aktuelle aktiviteter. Formålet bliver udover at skabe et interessefelt for værkstedets aktiviteter også at skabe en større forståelse for det aktuelle emne. Der er så at sige tale om en sundhedsfremmende indsats, der producerer viden, som eleverne kan medbringe i og udenfor eftertidens kommende beskæftigelse.	Vi arbejder vekselvirkende mellem teori og praksis. Dvs at eleverne afprøver fysiske færdigheder samt bliver klogere på hvad sundhed er, hvorfor bestræber vi os mod at være sunde, hvad er sundhed for mig. Vi bestræber os på at gøre sundhed meningsfuldt ved at påvise hvordan bevægelse og sundhed har direkte indflydelse på den deltagende elevs hverdag. Derudover undersøger og afprøver vi hvordan der er en sammenhæng mellem mental og fysisk sundhed og afslutningsvis hvordan det har betydning for den enkelte elev i og udenfor skolen.
Tilhør/relaterbarhed (tilhørs-kabende ilt)	Bevægelsesværkstedet har til formål at skabe en følelse af tilhør og relaterbarhed for den enkelte elev. Eleven deltager i, og vælger værkstedets undervisning	Vi bestræber os på at opnå følelsen af tilhør og relaterbarhed ved at overdrage muligheden for

<p>Behovet for et tilhørsforhold til andre mennesker, fællesskaber og fysiske steder.</p>	<p>efter eget ønske. Det selvvalgte værksted har til formål at repræsentere et genkendeligt arbejdsmiljø samt være grobund for nysgerrighed og det endnu ukendte. Værkstedets overordnede formål er at skabe en sundhedsfremmende indsats, hvor man belyser, hvordan følelsen af tilhør/relaterbarhed kan findes i fysiske aktiviteter i fællesskab med andre. Værkstedet har til opgave at skabe interesse for fysiske og sociale aktiviteter, som de deltagende kan viderebringe i fritiden.</p>	<p>at lade bevægelsen blive deres eget. Ved at give den enkelte frihed og fysisk mulighed for at kunne anvende de fysiske aktiviteter efter elevens eget ønske formår vi herved at eleven udvikler et tilhørsforhold til det fysiske rum. Derudover arbejder og bevæger vi os i hold, men har individuelle roller og opgaver der knytter den enkelte til værkstedet.</p>
<p>Mestring (udfordrings ilt) Behovet for at mestre de udfordringer, vi står overfor.</p>	<p>Bevægelsesværkstedet har til formål, at eleven skal opleve værdien i at mestre gennem aktiv deltagende i sociale aktiviteter. Når vi ønsker at lære eleven at mestre fysiske samarbejdsøvelser, sker det med henblik på at påvise, hvad den enkelte kan få ud af fællesskaber og sociale aktiviteter. Ift. andre værksteder har dette værksted ikke et fokus på at skabe praktiske færdigheder og kundskaber, men derimod at sundhedsfremme og styrke den enkeltes sociale kompetencer gennem fysiske aktiviteter, da dette øger og understøtter muligheden for en sundere tilværelse i og udenfor beskæftigelse.</p>	<p>Vi arbejder på at den enkelte elev skal opnå følelsen af mestring ved at kunne overføre færdigheder fra en aktivitet til en anden lignende aktivitet. Dette kommer til udtryk ved at den enkelte elev kan koble f.eks. træning og udholdenhed til andre fysiske, praktiske opgaver såsom det at kløve brænde. Vi bestræber os således på at skabe en rød tråd mellem det at kunne mestre A til at forbedre sine evner i B.</p> <p>Bevægelsesværkstedet arbejder også med at søge og rykke grænser. Ved at afprøve forskellige discipliner, lære vi vores psyke og mentale jeg at kende. Det kommer f.eks. til udtryk ved at bevæge sig i vand eller højder. Kan vi lære vores psyke at kende så vi kan mestre andre ukendte situationer som kan opstå ude i samfundet.</p>

Musik

Vitaliseringmodellens psykologiske grundbehov	Værkstedets formålsbeskrivelse	Værkstedets metodebeskrivelse: Operationalisering af den psykologiske ilt
Autonomi (anerkendelses ilt) Behovet for at være dem vi er, og for at andre ser os, som dem vi er.	Musikværkstedet varetages af uddannede musiklærere, der tager hånd om og har øje for den enkelte elev og deres potentialer, behov og udfordringer. Musikværkstedet har ligesom det kreative værksted et stærkt fokus på at se kreativitet som en proces, hvor eleven arbejder med at udtrykke sig selv igennem musik og derigennem blive set af andre som den, de er. Elevens tro på eget værd, styrker og udviklings- og fremtidspotentialer styrkes ved oplevelsen af, at vedkommende erfarer at være værdifuld i fællesskabet.	Eleven præsenteres for forskellige former og muligheder for at udtrykke sig selv igennem musikken, f.eks. i samspil med resten af holdet. Sammen lytter vi også til og diskuterer løbende musik, som eleverne har med hjemmefra for at give dem et indblik i deres person og deres verden igennem den musik, der optager dem.
Mening (horisontskabende ilt) Behovet for at opleve mening med noget, der er større end os selv og ikke mindst i forhold til os selv.	Samarbejde, kreativitet og selvværd er nøgleord for de kompetencer, der udvikles i musikværkstedet, hvor følelsen af at være en vigtig og værdsat del af et fællesskab er i højsædet, og hvor fælles mål og fælles projekter skal skabe en større mening og følelse af sammenhæng for den enkelte elev.	Vi arbejder i fællesskab med forskellige projekter, hvor vi f.eks. arbejder hen imod, at vi skal skrive og indspille egne numre. Vi vil også i løbet af året arbejde hen imod at spille koncerter, så vi har et meget konkret mål og en deadline på noget, der skal præsenteres for andre end os selv.
Tilhør/relaterbarhed (tilhørs-kabende ilt) Behovet for et tilhørsforhold til andre mennesker, fællesskaber og fysiske steder.	Eleverne på musikværkstedet er med til, i samarbejde med og under vejledning af underviserne, at skabe en tryk fælles ramme for værkstedet. Gruppen har til formål at skabe et tilhørsforhold til andre elever, hvor de i samarbejde kan skabe og udfolde sig kreativt. Musikken samler eleverne i et tilhørsforhold, hvor alle har en plads, og hvor alle kan bidrage. Det overordnede formål er et ligeværdigt	Vi bestræber os på, at hver elev opnår en følelse af tilhør og relaterbarhed gennem sammenspil. Når vi spiller i band og udfylder en funktion, oplever vi, hvordan denne er afgørende for at kunne have en helhed. Sammenspil bliver derfor grundlaget for tilhørsforholdet i musikgruppen.

	fællesskab, hvor der er plads til alle, brug for alle, og alle har noget værdifuldt at byde ind med.	
Mestring (udfordrings ilt) Behovet for at mestre de udfordringer, vi står overfor.	Musikværkstedet har til formål, at eleven skal opleve værdien og succesoplevelsen i dét at mestre en aktivitet i fællesskab med andre. Værkstedet bestræber sig ikke på, at den enkelte elev skal mestre et specifikt instrument, men at eleven mestrer dét at være udøvende og skabende musiker i et omfang, der giver mening for den enkelte elev.	Vi bestræber os på at etablere et læringsrum, hvor alle elever får en introduktion til og får plads til fordybelse i forskellige instrumenter, så de alle får muligheder for at opleve succes og mestring med forskellige instrumenter, herunder også sang. En succes eller en mestring af en udfordring i musikværkstedet kan også være dét at kunne udtrykke sig musikalsk sammen med de andre i musikværkstedet eller at spille koncert foran andre.

Linje 3

Vitaliseringsmodellens psykologiske grundbehov	Værkstedets formålsbeskrivelse	Værkstedets metodebeskrivelse: Operationalisering af den psykologiske ilt
<p>Autonomi (anerkendelses ilt) Behovet for at være dem vi er, og for at andre ser os, som dem vi er.</p>	<p>På linje 3 modtager vi elever, der af varierende årsager har behov for et tilbud, som har mulighed for at tage helt særlige hensyn til elevernes specifikke udfordringer.</p> <p>Elevgruppen kan beskrives som unge mennesker med ASF-forstyrrelser og forskellige tillægsdiagnoser som medfører, at de har behov for en helt særlig pædagogisk indsats.</p> <p>Det overordnede formål er, at eleverne oplever at blive set, hørt, forstået og respekteret for de individer og personligheder de er, samtidig med, at de udvikler deres personlige, sociale og faglige styrker. Herudover er det et mål, at alle vores elever afklares i forhold til fremadrettet beskæftigelse.</p>	<p>Vi anerkender hver enkel elev, med de kompetencer, personligheder og behov, vedkommende har.</p> <p>Vi favner, skaber tryghed og ro, så eleven til enhver tid føler sig sikker.</p> <p>Vi finder det værdifuldt at skabe et læringsmiljø, hvor selv-/medbestemmelse har en så stor plads, som muligt.</p> <p>Vi udviser respekt for vores elever og har som mål, at: "alle elever skal være mester i eget liv."</p> <p>Vi støtter eleverne i at foretage valg, som giver mening hos den enkelte.</p> <p>Vi ser og hører vores elever, uanset hvilke udtryksformer de møder op med.</p>
<p>Mening (horisontskabende ilt) Behovet for at opleve mening med noget, der er større end os selv og ikke mindst i forhold til os selv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Linje 3 har, via særligt tilpassede aktiviteter og pædagogiske indsatser, til formål at støtte eleverne i at finde og opleve mening. • At eleverne bliver opmærksomme på egne styrker og kvalifikationer, både i et selvbillede, men også i forholdet jeg – i forhold til – omverdenen. • At eleverne mødes med tilpassede aktiviteter, som understøtter det aktuelle udviklingsniveau, så eleven opnår følelsen af succes, når en nyt mål er nået. 	<p>Kendetegnene for elevgruppen er, at der er brug for grundlæggende ro, overskuelighed og strukturerede rammer, for at give eleverne mulighed for at finde ind til sig selv og derfra kunne opleve mening i de muligheder STU tilbyder.</p> <p>Vi møder eleverne med en anerkendende tilgang, og tilretter indsatsen efter hver enkel elevs aktuelle situation.</p> <p>Eleverne udfordres i individuelt vurderet omfang, tempo og niveau, som eleverne kan honorere.</p> <p>Når og hvor det er muligt, tilbydes eleverne deltagelse i gruppesammenhæng og i</p>

		værkstedsundervisning, hvor meningsfulde aktiviteter er fællesfokus og en motivationsfaktor.
Tilhør/relaterbarhed (tilhørs-skabende ilt) Behovet for et tilhørsforhold til andre mennesker, fællesskaber og fysiske steder.	Projektgruppen tilbyder deltagelse i aktiviteter, som skaber følelsen af tilhør. Tilhør, både i form af et socialt fællesskab, men også i form af kendte fysiske rammer, hvor genkendeligheden skaber tryghed og dermed overskud til nysgerrighed og udvikling. Vi vægter at skabe rum for at eleverne føler sig som en del af noget større; at de opnår følelsen af at indgå i et fællesskab, hvor deres funktion og tilstedeværelse er værdifuld.	Linje 3 består af en fast personalegruppe og en fast gruppe elever, som har sit eget "domæne" på STU Viborg. Det vægtes højt, at der skabes ro, tryghed, genkendelighed og struktur for den enkelte, hvilket vi erfarer er grundlaget for, at eleven opnår mod til at være nysgerrig og mulighed for at udvikle sig. Vi benytter os af både STU's indendørs og uden-dørs rammer, ligesom vi bruger natur og miljø i nærområdet som øvebane. Desuden har vi et samarbejde med planteskolen "Blomstergården" i Tjele, hvor vi rykker læringen ud en gang ugentligt for de elever, som vurderes til at opnå et positivt udbytte af dette tilbud.
Mestring (udfordrings ilt) Behovet for at mestre de udfordringer, vi står overfor.	Projektgruppen har et stort fokus på at skabe et læringsmiljø, som skaber naturlig grobund for udvikling af elevens personlige og mentale kompetencer, herunder elevens selvværd og tro på egen kunnen. Vi finder det værdifuldt, at eleven er i stand til at møde og mestre de udfordringer, som livet byder.	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skaber rammer, som matcher hver enkelt elevs nærmeste udviklingstrin. • At vi kontinuerligt tydeliggør og skaber rammer for, at eleven gør brug af alle de ting, som vedkommende er god til. • Vi fejrer succesoplevelser for at tydeliggøre overfor eleven, at det nytter at arbejde efter de opstillede mål. • Vi arbejder efter principperne: "mestrelære" og "det man kan selv, skal man selv". • Vi anerkender og tager udgangspunkt i elevens (sær-)interesser, og rykker herunder på rammer og struktur, så eleven

		<p>naturligt lærer at kunne agere i en hverdag, hvor der er mulighed for at uforudsete ting opstår.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi evaluerer og vurderer kontinuerligt på, hvilke støttesystemer, der er nødvendige for eleven. • Vi arbejder på ét mål ad gangen, for på denne måde at sikre, at forudsigeligheden og trygheden til enhver tid er til stede.
--	--	---

Linje 4

Vitaliseringsmodellens psykologiske grundbehov	Værkstedets formålsbeskrivelse	Værkstedets metodebeskrivelse: Operationalisering af den psykologiske ilt
<p>Autonomi (anerkendelses ilt) Behovet for at være dem vi er, og for at andre ser os, som dem vi er.</p>	<p>Linje 4-indsatsen har til formål at skræddersy et individuelt læringstilbud, der er tilpasset den enkelte elevs behov, udfordringer samt autonomi. Linje 4 har til formål at identificere udfordringer og skabe løsninger, der fremadrettet hjælper den enkelte elev med at reducere stress.</p> <p>Formål for linje 4 (autonomi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikle et tilbud som den enkelte elev kan indgå i for derefter af skabe grobund for udvikling. • Kontinuerligt tilretning af elevens tilbud efter dagsformen • Arbejde løsningsorienteret og udarbejde detaljerede og brugbare overleveringer til nye og kommende instanser 	<p>Linje 4-indsatsens formål om at stressreducere samt skabe grobund for udvikling hos eleven er metodisk funderet ud fra individuelle behov. Dvs. at tilhørende personale kontinuerligt tilretter hverdagen ud fra elevens dagsform og autonomi.</p>
<p>Mening (horisontskabende ilt) Behovet for at opleve mening med noget, der er større end os selv og ikke mindst i forhold til os selv.</p>	<p>Formålet med Linje 4's 1:1 – 2:1 tilbud er, at vi kan designe og tilrettelægge en skoledag, som giver mening for den enkelte elev, med fokus på at løse elevens udfordringer. En elev på linje 4 vil indledningsvis opholde sig med det pædagogiske personale. Det er et fremtidigt mål, at eleven skal afprøve sociale rum. Formålet med dette er, at eleven på sigt kan indgå i en social sammenhæng. Ligeledes har linje 4 til opgave at risikovurdere eleven i forskellige situationer.</p>	<p>Personalet på linje 4 arbejder kun med dét, som er meningsgivende for den enkelte elev. Hvis den aktuelle elev kommunikerer gennem eller finder mening i eksempelvis musik, tilstræber personalet at opererer ud fra sådant læringsmiljø. Der vil således også være mulighed for en individuel vekselvirkning mellem egen linje og andre værksteder, hvis eleven har behov for det. Udgangspunktet er, at hverdagen er meningsgivende for den enkeltes autonomi og læringsbehov.</p>

	<p>Formål for linje 4 (mening):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelægge en skoledag, der er meningsfuld for den enkelte elev • Identificere og dokumentere meningsfulde bevægelser hos den enkelte elev • Udarbejde risikovurdering 	
<p>Tilhør/relaterbarhed (tilhørs-skabende ilt) Behovet for et tilhørsforhold til andre mennesker, fællesskaber og fysiske steder.</p>	<p>Linje 4 har til formål at skabe følelsen af tilhør og relaterbarhed, fordi denne følelse har indflydelse på elevens <i>arousel</i>. Det betyder også, at linje 4 bevæger sig efter meningsfulde rum, der afstresser eleven.</p> <p>Formål for linje 4 (Tilhør og relaterbarhed):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven har en fast base men bevæger sig rundt med personalet efter meningsfulde rum • Eleven har det samme faste personale 	<p>Linje 4 skaber følelsen af tilhør og relaterbarhed ved at udvikle og sikre eleven en fast tryk base med et fast tilknyttet personale. Elevens faste base er udgangspunktet hver morgen, og eleven har medindflydelse på eget program. Medinddragelsen forudsætter ikke blot en oplevelse af mening, men ligeledes følelsen af at være en del af noget og dermed tilhøre en linje. Derudover arbejder det tilknyttede personale mod, at den enkelte elev skal kunne relatere og se sig selv i dagens program.</p>
<p>Mestring (udfordrings ilt) Behovet for at mestre de udfordringer, vi står overfor.</p>	<p>Linje 4 har til formål at identificere og overlevere løsninger samt succesoplevelser. Linje 4 bestræber sig ikke, i første omgang, mod at lære eleven at mestre redskaber og kundskaber. Linje 4 har derimod til formål at afstresse eleven i en sådan grad, at eleven på et tidspunkt kan indgå i sociale relationer. Oplever man en tydelig fremgang vil man også implementere selvstændig livsførelse med henblik på praktiske rutiner som eleven kan viderebringe til andre instanser.</p> <p>Formål for linje 4 (Mestring):</p>	<p>For at reducere eller udelukke elevens affekt-handlinger, opsøger og gentager personalet observeret succesoplevelser. Personalet bevæger sig i dét, som eleven betragter som meningsfulde læringsmiljøer for derved at opnå en følelse af mestring. Det er som udgangspunkt ikke linjens målsætning, at eleven på linje 4 skal kunne mestre kundskaber eller andre kompetencer, men derimod er udgangspunkt fra start at stressreducere for at hjælpe eleven til derved at kunne begå og udvikle sig i forskellige læringsmiljøer.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • At reducere eller udelukke elevens affekt-handling • At kunne gå fra individuel afskærmning til at kunne indgå i et fællesskabs sociale relationer	
--	--	--